

ביזור סמכויות לשלטון המקומי

תוצר של הוועדה הבין-משרדית
מכוח החלטת ממשלה 675

אפריל 2022 | ניסן ה'תשפ"ב

משרד הפנים

משרד ראש הממשלה

ביזור סמכויות לשלטון המקומי

דבר מנכ"ל משרד ראש הממשלה

שותפות מיטבית בין השלטון המרכזי למקומי הינה המפתח למימוש פוטנציאל הצמיחה הכלכלית ברמה המקומית, לניצול יעיל יותר של משאבים ציבוריים, ולהתאמה מיטבית של השירותים המקומיים לתושב. עבודת הוועדה הבין-משרדית לביזור סמכויות לשלטון המקומי בחודשים האחרונים, מקדמת אותנו צעד נוסף אל עבר חיזוק שותפות זו.

הוועדה מהווה מאמץ חסר תקדים של 15 משרדי ממשלה בהובלת משרד ראש הממשלה ומשרד הפנים, תוך הירתמות הדרג המקצועי ובמטרה לייצר שלם שהוא גדול מסך חלקיו. אין זה תהליך פשוט למשרד ממשלתי להחליט אילו סמכויות יש להעביר לידי הרשות המקומית, וברצוני להביע את הערכתי למשרדים אשר עשו כן. מלבד התועלות ברמה המקומית, במהלך טמונים יתרונות משמעותיים גם עבור משרדי הממשלה, אשר יוכלו כעת למקד את פעילותם באסטרטגיה ובעיצוב המדיניות ולבנות שותפות ואמון מול השלטון המקומי.

למידה מהעולם, ובייחוד ממדינות ה-OECD, מעלה שביזור לשלטון המקומי הוא מגמה עולמית בולטת, ואני שמח על הצטרפותה של ישראל למגמה זו. עיצוב יחסי השלטון המרכזי והמקומי וביזור סמכויות הם תהליכים מורכבים. מסמך זה מהווה שלב ראשון וחשוב מתוך מספר שלבים בתהליך הביזור, ובעיצוב היחסים בין השלטון המרכזי למקומי. אני מודה לצוות הוועדה על הובלת התהליך במקצועיות וביעילות, ומצפה לתכניות הביזור המלאות עליהן עמלים משרדי הממשלה השותפים.

יאיר פינס

מנכ"ל משרד ראש הממשלה

דבר מנכ"ל משרד הפנים

סוגיית ביזור הסמכויות נמצאת מזה זמן רב בשיח בין השלטון המרכזי, בהובלת משרד הפנים בראשות השרה איילת שקד, ובין השלטון המקומי. בשנים האחרונות השלטון המקומי הוכיח את עצמו בהתמודדות עם אתגרים מורכבים ברמה הלאומית, ולא פחות מכך – בהתמודדות היומיומית עם אספקת שירותים איכותיים לתושבים בתקופה לא פשוטה.

נכונותה של הממשלה לוותר מיזמתה על סמכויות ומשאבים לטובת הרשויות המקומיות והאשכולות האזוריים מהווה הבעת אמון ברשויות ובאשכולות וביכולתם לפעול ביעילות ותוך שמירה על מינהל תקין. מלבד הובלת הוועדה הבין-משרדית יחד עם משרד ראש הממשלה, משרד הפנים גם שואף להוות דוגמה בביזור סמכויות בתחומי אחריותו.

בתהליך זה יש גם תפקיד קריטי לדיאלוג עם השטח, באמצעות הגופים היציגים של השלטון המקומי, האיגודים המקצועיים, ונציגי הרשויות והאשכולות בכלל. שיתוף השלטון המקומי אינו סיסמה אלא עיקרון יסוד ואנו מקווים להמשך הדיאלוג הפורה על בסיס אמון והבנה הדדיים.

אני מברך על התהליך ועל ההסכמות העקרוניות שהניב, המובאות להלן. בהמשך התהליך נשאף ליצוק תוכן אופרטיבי להסכמות אלו, המביא בחשבון את המשאבים והיכולות הקיימים ברשויות ובאשכולות. אני מקווה להמשך תהליך משמעותי אשר יישא פירות עבור השלטון המרכזי והמקומי כאחד, ובעיקר עבור תושבי מדינת ישראל.

יאיר הירש

מנכ"ל משרד הפנים

חברי הוועדה

יושבי ראש הוועדה

משרד ראש הממשלה	מנהל צוות שלטון מקומי, אגף פנים, תכנון ופיתוח	כפיר מצוינים
משרד הפנים	מנהלת מינהל הפיתוח	אדית בר

צוות ליבה

משרד האוצר	רכזת פנים ושלטון מקומי, אג"ת רפרנטית פנים ושלטון מקומי, אג"ת מ' תחום בכירה, אגף שכר והסכמי עבודה נציגת הלשכה המשפטית	מעין ספיבק טל ישראלי גלי אמיר עו"ד שקד כסלו
משרד המשפטים	רפרנטית שלטון מקומי, מח' ייעוץ וחקיקה	עו"ד הגר סלקטר
משרד ראש הממשלה	נציג הלשכה המשפטית	עו"ד אריאל שמואל
משרד הפנים	נציג הלשכה המשפטית	עו"ד רון אלמוג

מרכזי הוועדה

משרד ראש הממשלה	מנהל תחום פנים ושלטון מקומי מרכזת בכירה שלטון מקומי ופתכ"ל	איתמר בן-ישראל חנה ציבין
משרד הפנים	ראש מטה מינהל הפיתוח מנהלת אגף פיתוח אזוריות מנהל תחום פיתוח אזורי	טל בר און מורלי שיר רבינוביץ' שגיא גנות-שחר

חברי הוועדה

משרד האנרגיה	מנהלת תחום שלטון מקומי	רוני וולף
המשרד לביטחון הפנים	מנהל תחום טיוב רגולציה	אבישי לדאני
משרד הבינוי והשיכון	מנהל מחוז מרכז	נדב לחמן לזר
משרד הבריאות	מנהלת האגף לתכנון מדיניות	אנה לרנר זכות
המשרד להגנת הסביבה	מנהל תחום חדשנות	גלעד לוסון
משרד החינוך	סמנכ"ל בכיר לשלטון מקומי	אלעד עמיחי
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	מנהל אגף שלטון מקומי	שרון פלוטניצקי
משרד הכלכלה והתעשייה	מנהל אגף בכיר תקציבים	זודי מזרחי
	יועצת בכירה למנכ"לית	ירדן אלון
	מנהלת הרשות לתכנון	ד"ר רותי פרום-אריכא
	סמנכ"ל אסטרטגיה ותכנון מדיניות	מיכל פינק
	מנהל אגף אסטרטגיה	אמיר רובין
זרוע העבודה	מנהלת תחום מדיניות רגולציה	הודיה הומינר-רוזנבלום
משרד הרווחה	סמנכ"ל ור' מינהל אסטרטגיה	ניר קידור
והביטחון החברתי	מנהל אגף בכיר רשומ"ק	ד"ר רון שביט
המשרד לשוויון חברתי	ראש מטה המנכ"ל	ענבל סוננברג
משרד המשפטים	מנהלת תחום מדיניות רגולציה	עו"ד לוסן לסקי
המשרד לשירותי דת	סמנכ"ל בכיר שירותי דת	מיכאל ג'ובאני
משרד התחבורה	ראש מטה המנכ"לית	מריה ג'יריס
והבטיחות בדרכים	יועצת מנכ"לית	עדי דנה
משרד התרבות והספורט	המשנה למנכ"ל	חן דהן
	מנהלת תחום תכנון ואסטרטגיה	סברין חוג'יראת
משרד ראש הממשלה	מ' תחום מדיניות חברתית ויישום	נטע אלגבסי

צוות הוועדה מבקש למסור את תודתו והערכתו לשותפים הבאים אשר תרמו רבות לתהליך:

- **מרכז השלטון המקומי**, ובפרט היו"ר **חיים ביבס** (ראש העיר מודיעין-מכבים-רעות) והמנכ"ל **שלמה דולברג**;
- **מרכז השלטון האזורי**, ובפרט היו"ר **שי חג'י** (ראש מ.א. מרחבים) ו**אלי ברכה**, ראש מ.א. חוף השרון;
- **פורום ה-15**, ובפרט היו"ר **רון חולדאי** (ראש עיריית ת"א-יפו) והמנכ"ל **עו"ד איתן אטיה**;
- **פורום האשכולות האזוריים**, ובפרט יו"ר אשכול יהודה ושומרון **יגאל להב** (ראש מ.מ. קרני שומרון);
- **ארגון מעוז**, ובפרט **עומרי שגב**;
- **ג'וינט-אלכא**, ובפרט **מרדכי כהן**, מלגאי ע"ש יוסי בכר ז"ל ומנכ"ל משרד הפנים לשעבר;
- **ומאות נשות ואנשי השלטון המקומי והחברה האזרחית** אשר תרמו רעיונות, כיווני חשיבה ותובנות רבות ערך.

לקריאת חומרים נוספים אודות תהליך הביזור ניתן לפנות ל**אתר הייעודי** אשר הוקם בסיוע ג'וינט-אלכא.

החלטת הממשלה מס' 675 מתאריך 21.11.2021 הטילה על ועדה בין-משרדית בהובלת משרד רה"מ ומשרד הפנים, ובהשתתפות 15 משרדי ממשלה נוספים, לבחון את נושא **ביזור הסמכויות לשלטון המקומי והפחתת רגולציה עודפת** בתחומי סמכותם של המשרדים האמורים. הוועדה נתבקשה לגבש המלצות בדבר ביזור סמכויות למוסדות השלטון המקומי, לרבות:

- **זהות מוסדות השלטון המקומי** שיקבלו את הסמכויות
- מדדים ותבחינים לקביעת **מידת ושלביות הביזור**
- **משאבים נדרשים** להצלחת תהליך הביזור
- פעולות הנדרשות להבטחת שמירה על **מינהל ציבורי תקין**
- **כלים נדרשים לבקרה** אחר מידת הצלחת הביזור ואופן קידום הביזור

במקביל הוקם צוות פנים-משרדי בראשות מנהל המינהל לשלטון מקומי, רו"ח תומר ביטון, לטיפול בנושאים שהם בסמכותו של משרד הפנים. המלצות ראשוניות של צוות זה נכללות אף הן בתוצר זה.

התוצר שלפניכם מסכם את הפרק הראשון בעבודת הוועדה ומהווה בסיס לסדרת החלטות ממשלה עתידיות אשר יביאו את התהליך לכדי יישום.

הוועדה הבין-משרדית לביזור סמכויות לשלטון המקומי

משרד ראש הממשלה
משרד הפנים

תהליך העבודה

דצמבר 2021

התנעה

ביצוע ההכנות הנדרשות
לתהליך

ינואר

מיכוי

מהם ממשקי המשרדים

2

פברואר - מרץ

מיקוד

לאילו נושאים הפוטנציאל
המיטבי לביזור?

2

אפריל - יוני

היערכות ליישום

למי נבצר?
כיצד נבצר בצורה מיטבית?

0

יולי - אוגוסט

גיבוש החלטת ממשלה

2

1 | שלב ההתנועה

מה עשינו?

- אפיינו את תהליך העבודה, לרבות הגדרת תוצרים, מיפוי חסמים אפשריים, וזיהוי כלל בעלי העניין הרלוונטיים.
- בנינו כלים ששימשו את משרדי הוועדה בשלב המיפוי.
- מונו נציגים משרדיים והופץ כתב מינוי.
- ערכנו מפגש התנועה בהובלת מנכ"ל משרד רה"מ ומשרד הפנים ובהשתתפות מנכ"ל המשרדים השותפים בוועדה.
- פעלנו לרתימה ראשונית של גורמי מפתח בשלטון המרכזי והמקומי, בדגש על הגופים היציגים – מש"מ, מש"א, פורום ה-15 ונציגות האשכולות האזוריים.

מה השגנו?

- הגדרת תהליך עבודה סדור בחלוקה לשלבים כפי שתואר לעיל.
- הנחת תשתית לשגרות עבודה של מרכזי הוועדה ולפעילות מול צוות הליבה ומול חברי הוועדה.

מה למדנו?

- קיימת חשיבות במעורבות מנכ"לים וגורמים בכירים נוספים במשרדים על מנת להניע תהליכים.
- המשרדים נבדלים זה מזה בצורה משמעותית בהיקף וסוג הממשקים עם השלטון המקומי. עם זאת, בקרב כלל המשרדים קיים רצון להעמיק את העבודה עם השלטון המקומי ולבחון אפשרויות לביזור סמכויות.

2 | שלב המיפוי

מה עשינו?

- כל אחד מהמשרדים השותפים בוועדה מילא שאלון ייעודי המפרט את הממשקים שלו עם השלטון המקומי ואת הפוטנציאל הקיים לביזור סמכויות ופעילויות.
- פנינו לגופים היציגים של השלטון המקומי (מש"מ, מש"א, פורום ה-15 ונציגות האשכולות) ולתשעה איגודים מקצועיים של בעלי תפקידים בכירים ברשויות, וכן הופץ שאלון בתפוצה רחבה לציבור הרחב ולעובדי השלטון המקומי, על מנת לזהות סוגיות המעסיקות את השטח.
- ערכנו כנס מקוון באירוח מש"מ להצגת ממצאי המיפוי ודיון בסוגיות עקרוניות בהשתתפות נציגות רחבה של המשרדים והשלטון המקומי.

מה השגנו?

- זיהוי של כ-150 סוגיות פרטניות בתחומי העיסוק של המשרדים החברים בוועדה, על בסיס המענים המפורטים והמקצועיים שנתקבלו מהמשרדים, מהגופים היציגים, מהאיגודים ומכלל השלטון המקומי.
- זיהוי סוגיות רחב הרלוונטיות למס' משרדים וטעונות בחינה מעמיקה (רישוי עסקים, פיקוח ואכיפה, שינוי שיטות תקצוב...)

מה למדנו?

- קיימים הבדלים בגישת השלטון המקומי והמרכזי, וכן בתוך כל אחד מהם, ביחס לתפקידי ואחריות השלטון המקומי.
- יש לוודא כי העברת הסמכויות נעשית בהלימה למשאבים וליכולות של השלטון המקומי וליכולת הבקרה והפיקוח של המשרדים.

3 | שלב המיקוד

מה עשינו?

- ביצענו הצלבה בין הסוגיות שהועלו מהמשרדים ומהשטח, במטרה לזהות אזורי הסכמה לצד סוגיות שיש להעמיק את השיח אודותיהן.
- קידמנו שיח בין נציגי כל משרד לבין נציגות רחבה של השלטון המקומי על מנת לחדד את הסוגיות ולזהות את אלו בעלות הפוטנציאל הגבוה ביותר לתהליך ביזור מוצלח. שיח זה כלל כנס מקוון בהשתתפות כ-200 איש, רבות בכירים בשלטון המרכזי והמקומי, וכן מפגשים פרטניים.
- התחלנו בבדיקת היתכנות בסיסית של הסוגיות המועמדות לביזור בהיבטים משפטיים, תקציביים וארגוניים.

מה השגנו?

- רשימה של 51 סוגיות (ר' להלן) אשר יש נכונות לדון בהן הן מצד המשרדים והן מצד השלטון המקומי.
- תערוך של העיסוק במשרדים בעלי הפוטנציאל המשמעותי ביותר לביזור.

מה למדנו?

- יוזמות רבות נמצאות בתהליכי קידום וחשיבה במשרדים וזכות לרוח גבית כתוצאה מפעילות הוועדה.
- על אף מורכבות הסוגיות ופערי העמדות, ישנו בסיס לבניית אמון ושותפות משמעותיים בין השלטון המקומי והמרכזי אשר יסייע לקידום תהליכי ביזור משמעותיים.
- חלק מהסוגיות בשלות ליישום, בעוד אחרות נמצאות בשלבי תכנון וחשיבה ראשוניים. לפיכך תהליך הביזור הוא ארוך-טווח ויתבצע בשלבים.

4 | שלב ההיערכות ליישום

מה אנחנו שואפים לעשות?

- לזהות את הצעדים האופרטיביים הישירים הנדרשים לצורך יישום תהליכי הביזור – תיקוני חקיקה, שינויי נהלים, גיבוש תכניות פעולה וכו'.
- להגדיר את המעטפת התומכת הנדרשת להצלחת המהלך – משאבים, בניית יכולות בגוף הקולט, יצירת מנגנון פיקוח ובקרה במשרד המבזר.
- לקדם את התהליכים בעלי סיכויי ההצלחה הגבוהים ביותר במסגרת החלטת ממשלה ייעודית.

מה אנחנו מבקשים להשיג?

- ליצור מודל של win-win בו גם השלטון המרכזי וגם השלטון המקומי מקדמים סוגיות המשמעותיות עבורם תוך התגמשות בסוגיות אחרות.
- להתחיל ביישום התהליכים הבשלים ביותר עד לסוף שנת 2022.
- להניח תשתית למהלך ארוך-טווח של ביזור סמכויות וחיזוק השלטון המקומי על בסיס היסודות שהונחו בעבודת הוועדה, ואשר תלווה את השלטון המרכזי והמקומי בשנים הבאות.
- להקים מנגנונים קבועים לשיתוף פעולה והפריה הדדית בין משרדי הממשלה והשלטון המקומי.

המלצות הוועדה

בעמודים הבאים יוצגו **51 הנושאים העיקריים שהוועדה מצאה לנכון להמליץ עליהם כבעלי פוטנציאל משמעותי לתהליכי ביזור**. ככלל, נושאים אלו הם בעלי היתכנות גבוהה יחסית ליישום, ויש הסכמה עקרונית הן מצד המשרדים והן מצד השלטון המקומי לדון בהם.

בהמשך התהליך, במסגרת שלב ההיערכות ליישום, תתבצע **בחינה מפורטת אודות ההיתכנות, לוחות הזמנים והצעדים האופרטיביים** לקידום כל אחד מהנושאים. בחינה זו תכלול גם את האפשרות של ביזור דיפרנציאלי לרשויות אשכולות שיותנה בעמידה בתבחינים שייקבעו ע"י כל משרד בתחומו.

יובהר כי כחלק מהבחינה הפרטנית אודות ההיתכנות, תתבצע בחינה משפטית של כלל הנושאים הרלוונטיים, וזאת בפרט לאור העובדה שיישומן של חלק מההמלצות ידרוש תיקוני חקיקה מתאימים.

להלן מספר **עקרונות יסוד** אשר נדרשים לדעת הוועדה בקידום תהליכי הביזור, ללא קשר לנושא הספציפי:

- **חתירה להסכמות** בין השלטון המרכזי והשלטון המקומי מתוך אמון, שותפות וראיה כוללת.
- **הלימה בין הסמכויות והפעילויות** שיבוצרו לבין **המשאבים והיכולות** העומדים לרשות השלטון המקומי.
- במסגרת זו, חלק מהסמכויות והפעילויות יבוצרו לכלל הרשויות, בעוד שאחרות יבוצרו לרשויות שיעמדו בתבחינים מסוימים ולא לרשויות גדולות/אשכולות, לפי העניין.
- שמירת יכולת **הפיקוח והבקרה של השלטון המרכזי** על הפעילויות המבוצרות, כמו גם קידום והטמעה של צעדים לשיפור ההיבטים של **מינהל תקין וטוהר המידות** בשלטון המקומי.
- הגדרת **מדדי הצלחה** ברורים לתהליכי הביזור ומעקב אחריהם.

משרד הפנים

איילת שקד	שרת הפנים
יאיר הירש	מנכ"ל המשרד
רו"ח תומר ביטון	ראש הצוות הפנים-משרדי
סיון להבי	סגן ראש הצוות

14 הסמכויות שבתחום אחריותו של משרד הפנים יבוצרו באחד משני האופנים הבאים:
לכלל הרשויות המקומיות; באופן דיפרנציאלי עפ"י מדד הביזור.

צוות משנה דירוג רשויות

ראש הצוות: רו"ח אבי אגניהו

מדד הביזור יחליף את מדדי הרשויות האיתנות והיציבות.
המדד מגדיר תנאי סף לכניסה לרשימת הרשויות שיזכו לביזור, וכן ניקוד מצטבר לדירוג בין הרמות השונות.
המדד מתמרץ את שיפור ההתנהלות של הרשויות בכרמטרים של ניהול תקין וניהול פיננסי.
* בחינה נוספת תיעשה לעניין עדכון ועדות החובה הקיימות ברשויות.

צוות משנה מיסוי ומקרקעין

ראש הצוות: ד"ר יוסי בנישתי

- 1 | מתן זיכיון ומונופולין – סעיף 196
- 2 | מתן היתר להתקשרות ארוכת-טווח – סעיף 45א
- 3 | אישור עשייה במקרקעין של רשות מקומית
- 4 | שימוש אחר בתקבולי מקרקעין
- 5 | שינויים בצו הארנונה של הרשות המקומית
- 6 | פטור מארנונה למוסד מתנדב – ביטול הערר
- 7 | אישור חוק עזר של רשות מקומית

צוות משנה תקציבים, כספים ואשראי

ראש הצוות: איתן כהן

- 1 | אישור תב"ר לרשות המקומית
- 2 | אישור תקציב הרשות המקומית – סעיף 206
- 3 | העברה מסעיף לסעיף בתקציב השנתי
- 4 | לקיחת אשראי והלוואות ע"י הרשות המקומית
- 5 | פתיחת חשבון בנק
- 6 | נהלי עבודה לשימוש בכספי תאגוד מים וביוב

משרד החינוך

ח"כ ד"ר יפעת שאשא ביטון

דלית שטאובר

דודי מזרחי, ירדן אלון

שרת החינוך

מנכ"לית המשרד

נציגי המשרד בוועדה

1 | גמישות ניהולית ותקציבית בבתי"ס וברשויות המקומיות

אפשרות לניצול גמיש של תקציבי פעולות בהתאם למדיניות העירונית או לפי הצורך.

אפשרות לקיום שירותים משותפים (הסעות תלמידים, ניקיון מוסדות חינוך, וכיו"ב) וכן העסקת כ"א באופן משותף בין רשויות סמוכות.

מתן אפשרות למנהל בית הספר לבחור את אופן ניצול המשאבים המועברים, תוך אפשרות המרה בין בעלי תפקידים ושירותים בהתאם לצורך.

2 | מעבר לבקרה ותשלום עפ"י תכונות

שינוי מודל התשלום לרשויות תוך התמקדות בתכונות והתחשבות בתום הפעילות.

* הסמכויות המפורטות לעיל כבר מקודמות בהובלת המשרד במסגרת פרויקט גמישות ניהולית.

3 | הגברת גמישות התכנון וההפעלה בבינוי מוסדות חינוך

הקמת צוות משותף למשרד החינוך, משרד האוצר והשלטון המקומי שמטרתו בחינת דרכים להגברת גמישות תכנון ובניית מוסדות חינוך.

משרד הרווחה והביטחון החברתי

שר הרווחה והביטחון החברתי ח"כ מאיר כהן
מנכ"לית המשרד סיגל מורן
נציגי המשרד בוועדה ניר קידר, ד"ר רון שביט

1 | גמישות בתקציבים ותכניות של המחלקות לשירותים חברתיים

תכנית חדשנית המעניקה למנהלי המחלקות גמישות ביישום תקציבי פעולה בתחומי האחריות של מינהל אזרחים ותיקים ומינהל שירותים חברתיים ואישיים.

2 | גמישות בקביעת מבנים ארגוניים

המשרד הגדיר מספר מצומצם של עקרונות ליבה שבמסגרתם קיימת למנהל המחלקה לשירותים חברתיים ברשות אוטונומיה רחבה לקבוע את המבנה הארגוני של המחלקה.

3 | ביטול צביעת תקנים

המשרד ביטל "צביעה" של למעלה מ-1,700 תקנים במחלקות לשירותים חברתיים, דבר המאפשר למנהל המחלקה לקבוע בעצמו את ייעוד התקן בהתאם לצרכי המחלקה.

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

שרת התחבורה והבטיחות בדרכים מרב מיכאלי
מנכ"לית המשרד מיכל פרנק
נציגות המשרד בוועדה מריה ג'יריס, עדי דנה

1 | הרחבת סמכויות אכיפה לפקחים עירוניים

2 | טיוב והסדרת חוקי עזר עירוניים בתחום התעבורה

בחינת "מסלול ירוק" לאישור חוק עזר עירוני התואם לחוק עזר גנרי כפי שיוגדר ע"י המשרד.

בחינת טיוב תהליך אישורי חוקי עזר, לרבות בחינת דיפרנציאליות בנהלים בהתאם למאפייני הרשויות המקומיות ומדיניות המשרד.

3 | קידום תחבורה בראיה מטרופולינית ומרחבית

* נושא זה מקודם ע"י המשרד בהליך ייעודי.

משרד הבינוי והשיכון

שר הבינוי והשיכון זאב אלקין
מנכ"ל המשרד אביעד פרידמן
נציג המשרד בוועדה נדב לחמן לזר

1 | ייעול תהליכים בנושא "ישן מול חדש"

במסגרת "ישן מול חדש", מוקצים חלק מכספי הפיתוח המיועדים לשכונות חדשות לטובת חידוש תשתיות בשכונות ותיקות. הדבר נעשה ע"ב תכנית עבודה מאושרת, מתוך רשימת מטרות סגורה ותוך קיום מאצ'ינג רשותי. מוצע לבטל את חובת המאצ'ינג באופן מלא ולהרחיב את סל המטרות האפשריות.

2 | ייעול תהליכים בנושא מוסדות ציבור

במצב הקיים, קיימת הגבלה על סוגי המוסדות אשר ניתן לפתח במימון המשרד, ושינוי סוג מוסד כפוף לאישור הוועדה לתכנון ולפיתוח. מוצע להרחיב את סל המוסדות המותרים ולהקל בדרג האישורים לחריגות.

* מימוש שתי ההמלצות יחייב תיקון החלטה של מועצת מקרקעי ישראל ותיאום מול רמ"א, אג"ת וחשכ"ל.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

שר החקלאות ופיתוח הכפר עודד פורר
מנכ"לית המשרד נעמה קאופמן פס
נציגת המשרד בוועדה ד"ר רותי פרום-אריכא

1 | הרחבת פעילות פקידי היערות הרשותיים/אזוריים

הגדלת מספר הרשויות בהן פועל פקיד יערות מוסמך המשרד, לרבות באמצעות אשכולות. הסמכויות הספציפיות בתחום מתן היתרי כריתה/העתקה ומתן חו"ד תכנוניות יוגדרו ע"י המשרד.

2 | אחריות לאכיפת חוק צב"ח ונושאים נוספים הנוגעים לבע"ח לא-חקלאיים

ביזור האחריות לתחומים הנ"ל תוך מתן אפשרות לאכיפה מנהלית של עבירות ועיגון תפקיד הווטרנר הרשותי ותפקידים נוספים.

3 | מודל עיקור וסירוס חתולי רחוב

בחינת תקצוב באופן שוטף ולא באמצעות קו"ק ייעודי.

4 | רכש חיסוני כלבת ישירות ע"י הרשויות

5 | ניהול נגר ביישובים במועצות אזוריות

גיבוש מנגנון לניהול נגר ביישובים במוא"ז, לרבות תקצוב וכוח אדם, בהנחיית האגף לשימור קרקע וניקוז.

* הנושא מטופל במסגרת צוות המנכ"לים לגיבוש תכנית לאומית לניהול סיכוני שטפונות שהוקם מכוח ה"מ 207.

6 | התאמה של מודל התמיכות ברשויות מקומיות

בחינת הקלה בדרישות המאצינג וכן בדרישות הרגולטוריות בכל הנוגע לתמיכות במוא"ז, מ"מ כפריות ויישובי מיעוטים.

המשרד להגנת הסביבה

תמר זנדברג

גלית כהן

אלעד עמיחי, שרון פלוטניצקי

השרה להגנת הסביבה

מנכ"לית המשרד

נציגי המשרד בוועדה

- 1 | הרחבת ההסמכות של עובדי יח"ס ואיגודי ערים לאיכות סביבה ע"י השר להגנת הסביבה לתפקידי רישוי ופיקוח
- 2 | הסדרת מעמד היחידות הסביבתיות (לרבות גבולות בין יח"ס, איגודים ואשכולות)
- 3 | בניית היכולת של היחידות הסביבתיות להעניק שירותים סביבתיים לאזרח
- 4 | בחינת האפשרות למנות עובדי רשומ"ק (ובפרט יח"ס) כנציגים ממלאי מקום של המשרד להגנת הסביבה בוועדות התכנון המקומיות

המשרד לביטחון הפנים

עמר בר-לב
תומר לוטן
אבישי לדאני

השר לביטחון הפנים
מנכ"ל המשרד
נציג המשרד בוועדה

- 1 | תוספת תחומי סמכות לפקחים עירוניים להכוונת תנועה, הוספת עבירות לאכיפה אלקטרונית במרחב העירוני וציות לפקח עירוני בחוק האופניים
- 2 | הרחבת פטור מהיועצות עם הרשות הארצית לכבאות והצלה בייעודי מבנים מסוימים בהיתרי בניה
- 3 | גמישות בהקצאת משאבים לרשויות מקומיות ליישום תכניות למניעת אלימות, סמים ואלכוהול
- 4 | מתן סמכויות לבעלי תפקידים עיקריים (קב"טים) באירועי חירום לשם הצלת חיים בשטחי הרשויות המקומיות
- 5 | שינויים במודל תשלומי אבטחת מוסדות חינוך

משרד הבריאות

שר הבריאות

מנכ"ל המשרד

נציגי המשרד בוועדה

ניצן הורוביץ

פרופ' נחמן אש

אנה לרנר זכות, גלעד לוסון

1 | העברת סמכויות ברישוי עסקים

העברת פריטי רישוי עסקים לטיפול ישיר של הרשות המקומית באמצעות אנשי מקצוע ביח' בריאות רשותית, כאשר הפיקוח והבקרה יעשו ע"י לשכת הבריאות המחוזית. הסמכויות הספציפיות וסוגי העסקים יוגדרו בתהליך עומק שיוביל המשרד.

2 | רישוי עסקים – סמכויות במרכז שירות משותף

הסמכת כוח אדם ברשות המקומית לכהונה כנציג המשרד במרכז שירות משותף לרישוי עסקים, הנותן הכוונה, שירות ומידע לעסקים מקומיים.

3 | העברת סמכויות בהיתרי בניה למפעל מזון יצרני

4 | העברת הפיקוח על מז"חים לתאגידי המים

5 | אחריות לאכיפה ובקרה בתחום מניעת עישון במקומות ציבוריים

6 | מהלך משלים: בחינת הקמת יחידה לתחום בריאות הציבור ברשות המקומית ושיוך עובדי בריאות הסביבה לצורך מימוש מהלכי ביזור סמכויות לשלטון המקומי

משרד הכלכלה והתעשייה

שרת הכלכלה והתעשייה
מנכ"ל המשרד
נציגי המשרד בוועדה

אורנה ברביבאי
רון מלכא
מיכל פינק, אמיר רובין

תיקוף והרחבת השימוש בנוהל רשויות לפיתוח אזורי תעשייה

הנוהל מאפשר העברת תקציבים לביצוע פעולות פיתוח של אזורי תעשייה ע"י הרשות המקומית כגורם מטעם משרד הכלכלה, בתנאי שהרשות עומדת בתנאי סף מסוימים המעידים על יכולתה לעמוד במשימת הפיתוח. המהלך יכלול חשיבה משותפת של משרדי הכלכלה, הפנים והאוצר על אמצעים לחיזוק יכולות הרשויות והסרת חסמים בפני עמידתן בתנאי הסף של נוהל רשויות.

משרד הכלכלה והתעשייה – זרוע העבודה

הממונה על זרוע העבודה
נציגת הזרוע בוועדה
ראש מינהל הבטיחות

תאיר איפרגן רביבו
הודיה הומינר-רוזנבלום
חזי שוורצמן

1 | העברת סמכויות ברישוי עסקים

הסמכת גורם רשותי למתן אישור נושאי בטיחות העובדים כחלק מתהליך אישור רישיון עסק.

2 | פיקוח ואכיפת עבירות בנושא בטיחות בבניה

גיבוש מתווה ישים ומוסכם עם השלטון המקומי לאכיפת עבירות בטיחות באתרי בניה שיש בהן כדי להשפיע באופן מהותי על בטיחות הציבור הנמצא בקרבתם.

משרד האנרגיה

שרת האנרגיה

מנכ"ל המשרד

נציגת המשרד בוועדה

קארין אלהרר

ליאור שילת

רוני וולף

הסרת חסמים להסמכת רשויות מקומיות כספקי חשמל

משרד החשפטים

שר המשפטים

מנכ"ל המשרד

נציגת המשרד בוועדה

גדעון סער

ערן דוידי

עו"ד לוטן לסקי

1 | בחינת האפשרות להקלה על תהליך רישום המקרקעין בשים לב להשלכתה על הליכי הגבייה ברשות המקומית

2 | פטור הנדסי מחובות נגישות בבניה"ח"ד חדשה

תיקון התקנות כך שמורשה הנגישות יוכל לחתום בעצמו על הפטור, ובכך לקצר עבור הרשות המקומית, היזם והאזרחים את תהליך רישוי הבניה.

משרד האנרגיה

קארין אלהרר

ליאור שילת

רוני וולף

שרת האנרגיה

מנכ"ל המשרד

נציגת המשרד בוועדה

הסרת חסמים להסמכת רשויות מקומיות כספקי חשמל

משרד החשפטים

גדעון סער

ערן דויד

עו"ד לוטן לסקי

שר המשפטים

מנכ"ל המשרד

נציגת המשרד בוועדה

1 | בחינת האפשרות להקלה על תהליך רישום המקרקעין בשים לב להשלכתה על הליכי הגבייה ברשות המקומית

2 | פטור הנדסי מחובות נגישות בבניה"ח"ד חדשה

תיקון התקנות כך שמורשה הנגישות יוכל לחתום בעצמו על הפטור, ובכך לקצר עבור הרשות המקומית, היזם והאזרחים את תהליך רישוי הבניה.

טבלה מסכמת

נושאים מומלצים לביזור	משרד	מס'
מתן זיכיון ומונופולין – סעיף 196	פנים	1
מתן היתר להתקשרות ארוכת-טווח – סעיף 45א		2
אישור עשייה במקרקעין של רשות מקומית		3
שימוש אחר בתקבולי מקרקעין		4
שינויים בצו הארנונה של הרשות המקומית		5
פטור מארנונה למוסד מתנדב – ביטול הערר		6
אישור חוק עזר של רשות מקומית		7
אישור תב"ר לרשות המקומית		8
אישור תקציב הרשות המקומית – סעיף 206		9
העברה מסעיף לסעיף בתקציב השנתי		10
לקיחת אשראי והלוואות ע"י הרשות המקומית		11
כתיחת חשבון בנק		12
נהלי עבודה לשימוש בכספי תאגוד מים וביוב		13

גמישות ניהולית ותקציבית בבתי"ס וברשויות המקומיות	חינוך	14
מעבר לבקרה ותשלום עפ"י תפוקות		15
הגברת גמישות התכנון וההפעלה בבינוי מוסדות חינוך		16
גמישות בתקציבים ותכניות של המחלקות לשירותים חברתיים	רווחה	17
גמישות בקביעת מבנים ארגוניים		18
ביטול צביעת תקנים		19
הרחבת סמכויות אכיפה לפקחים עירוניים	תחבורה	20
טיוב והסדרת חוקי עזר עירוניים בתחום התעבורה		21
קידום תחבורה בראיה מטרופוליטית ומרחבית * נושא זה מקודם ע"י המשרד בהליך ייעודי		22
ייעול תהליכים בנושא "ישן מול חדש"	בינוי ושיכון	23
ייעול תהליכים בנושא מוסדות ציבור		24
הרחבת פעילות פקידי היערות הרשותיים\אזוריים	חקלאות	25
אחריות לאכיפת חוק צב"ח ונושאים נוספים הנוגעים לבע"ח לא-חקלאיים		26
מודל עיקור וסירוס חתולי רחוב		27
רכש חיסוני כלבת ישירות ע"י הרשויות		28
ניהול נגר ביישובים במועצות אזוריות		29
התאמה של מודל התמיכות ברשויות מקומיות		30

הרחבת ההסמכות של עובדי יח"ס ואיגודי ערים לאיכות סביבה ע"י השרה להגנת הסביבה לתפקידי רישוי ופיקוח	הגנ"ס	31
הסדרת מעמד היח' הסביבתיות (לרבות גבולות בין יח"ס, איגודים ואשכולות)		32
בניית היכולת של היחידות הסביבתיות להעניק שירותים סביבתיים לאזרח		33
בחינת האפשרות למנות עובדי רשומ"ק (ובפרט יח"ס) כנציגים ממלאי מקום של המשרד להגנת הסביבה בוועדות התכנון המקומיות		34
תוספת תחומי סמכות לפקחים עירוניים להכוונת תנועה, הוספת עבירות לאכיפה אלקטרונית במרחב העירוני וציות לפקח עירוני בחוק האופניים	בט"פ	35
הרחבת פטור מהיוועצות עם הרשות הארצית לכבאות והצלה בייעודי מבנים מסוימים בהיתרי בניה		36
גמישות בהקצאת משאבים לרשויות מקומיות ליישום תכניות למניעת אלימות, סמים ואלכוהול		37
מתן סמכויות לבעלי תפקידים עיקריים (קב"טים) באירועי חירום לשם הצלת חיים בשטחי הרשויות המקומיות		38
תשלומי אבטחת מוסדות חינוך		39

העברת סמכויות ברישוי עסקים	בריאות	40
רישוי עסקים – סמכויות במרכז שירות משותף		41
העברת סמכויות בהיתרי בניה למפעל מזון יצרני		42
העברת הפיקוח על מז"חים לתאגידי המים		43
אחריות לאכיפה ובקרה בתחום מניעת עישון במקומות ציבוריים		44
מהלך משלים: בחינת הקמת יחידה לתחום בריאות הציבור ברשות המקומית ושיוך עובדי בריאות הסביבה לצורך מימוש מהלכי ביזור סמכויות לשלטון המקומי		45
תיקוף והרחבת השימוש בנוהל רשויות לפיתוח אזורי תעשייה	כלכלה	46
העברת סמכויות ברישוי עסקים	עבודה	47
פיקוח ואכיפת עבירות בנושא בטיחות בבניה		48
הסרת חסמים להסמכת רשויות מקומיות כספקי חשמל	אנרגיה	49
בחינת האפשרות להקלה על תהליך רישום המקרקעין בשים לב להשלכתה על הליכי הגבייה ברשות המקומית	משפטים	50
פטור הנדסי מחובות נגישות בבניה/יח"ד חדשה		51

"ה'מהפכה השקטה' של הביזור היא בין הרפורמות החשובות ביותר של 50 השנים האחרונות (...) כשמדיניות ביזור מתוכננת ומיושמת בצורה נכונה יש לה יתרונות והשפעות חיוביות רבות, החל מאספקת שירותים ציבוריים טובים יותר, דרך הגברת המעורבות האזרחית ועד להשפעה חיובית על הצמיחה ועל הרווחה."

- דו"ח ארגון ה-OECD בנושא ביזור סמכויות, 2019

כנס
ביזור
לשלטון המקומי

משרד הפנים

משרד ראש הממשלה